

El noguer

(ALDC, V, 1224. El noguer)

El *noguer* (*Juglans regia*) és originari de l'Europa sudoriental, aprofitat pel fruit, les *nous*, i la fusta (se'n fan *collars* 95, que es posen al voltant del coll dels animals). Els significants tenen una doble procedència: **1)** der. del llat. NŪCE (NUX, NŪCIS); **2)** der. del cat. *nou*.

1) *NUCARIU, format pel llat. NŪCE 'nou' i el suf. -ARIU, ha donat *noguer* (s. XI), amb les var. *anoguer*, amb pròtesi vocàlica heretada del primitiu *anou*, i *noguero* 87, 94, 100, aragonesitzant; el femení *NUCARIA és l'origen de *noguera* (s. XIII), amb la var. també protètica *anoguera* 177.

2) Del descendent cat. de NŪCE, *nou*, deriva la forma *nouer*, amb les var. *anouer*, *anauer* 166 i, amb pèrdua de la *u*, *noer*

17, 36, 64, 66, 67, *anoer*; i les formes femenines *noera* 55, 56, 60, 61, 63, *nouera*, *anouera* 172, 178, 189, *nauera* 187 i *anauera* 186, on 'nou' és *nau*.

L'alg. *arbre de la nou* 85 és calc del sistema sard de formació dels noms d'arbres; *nogal* 184, 190 és manlleu al cast., i *pacana* 3 és d'origen desconegut.

Quant a les àrees de distribució, *noguera* i especialment *noguer* ocupen més de la meitat septentrional del domini, amb les Balears, mentre que les formes innovades *nouera* i sobretot *nouer* s'estenen pel val. i alguns punts del Principat. Són mots normatius *noguer*, *noguera*, des del *DOrt*, 1917; *nouera*, des del *DG*₁, 1932, i *nouer*, des del *DIEC*₁, 1995.

